

Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2025/26:19

Fredagen den 19 december

§ 1 Fråga om medgivande till deltagande på distans

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan är 02.31, och EU-nämnden inleder sitt sammanträde. Jag hälsar alla hjärtligt välkomna. Vi börjar med medgivande till deltagande på distans. Jag beslutar att vi medger deltagande på distans för ledamöter och ersättare.

§ 2 Europeiska rådet
Statsminister Ulf Kristersson (deltar via Skype)
Information och samråd under möte i Europeiska rådet den 19 december 2025

Anf. 2 ORDFÖRANDEN:

Har vi med oss en statsminister?

Anf. 3 Statsminister ULF KRISTERSSON (M):

Det har ni verkligen, direkt från delegationsrummet på rådet.

Anf. 4 ORDFÖRANDEN:

Då är vi redo att gå in på information och samråd under pågående möte i Europeiska rådet.

Anf. 5 Statsminister ULF KRISTERSSON (M):

Herr ordförande! Klockan är mycket, så jag tänker inte vara så detaljerad i redogörelserna för exakt vad som har utspelat sig under dagen och natten. Jag går direkt in på slutsatserna, och resten kan vi ta vid återrapporteringen.

Den goda nyheten är att vi har ett solitt stöd för Ukraina, som gör att de har finansiering när den behövs i början av nästa år, inklusive den som behövs för att IMF ska kunna göra sin motsvarande finansiering.

Den dåliga nyheten är att det fanns absolut inte ens i närheten tillräckligt stöd för att använda frozen assets på det sätt som vi och våra närmaste vänner ville. Det var inte i närheten, inte enstaka länder utan i grova drag fifty-fifty. Man kan tala mycket om detta, men man kan väl säga att för ett stort antal länder är den enkla tumregeln att ju längre från Ryssland de ligger, desto mer värderar de alla risker som finns med att också fatta beslut om att använda de frysta ryska tillgångarna.

Jag har haft det här på känn ett tag. Jag tror att jag i olika sammanhang har sagt att Belgien har varit tydligt och vokalt, och det har hela tiden funnits en risk att andra länder har gömt sig bakom Belgien. Jag skulle säga att det blev tydligt i ett sent skede i dag. Hade det skett tidigare hade jag kontaktat er tidigare. Det kom ett helt nytt papper på bordet när vi började klockan nio i kväll, vid middagen, och sedan har vi jobbat med det sedan dess. Nu var det uppenbart att det bara fanns två alternativ, antingen inte fatta några beslut över huvud taget och riskera Ukrainafinansieringen eller att göra något annat.

>>> *Sekretess enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen*
<<<Nu vill jag ha ett mandat att också, likt de andra, acceptera en lösning där vi egentligen gör två saker. Vi gör båda alternativen samtidigt; fattar beslut om EU-upplåning specifikt för Ukraina, för 2026 och 2027, samtidigt som kommissionen får ett uppdrag att fortsätta att arbeta med att använda de frysta tillgångarna.

Jag tror inte att man ska ha några stora förväntningar på att detta kommer att lyckas.

Sedan avslutas det med ett tillägg som säger att de frysta tillgångarna under alla omständigheter är frysta till dess att Ukraina har fått skadestånd

efter kriget. Annars är det EU som beslutar om, när och i så fall hur de ska användas. De hålls gisslan, så att säga.

Det här är absolut inte den bästa lösningen. Det tycker inte vi, och det tycker inte de baltiska länderna. Det tycker inte Tyskland, Polen och några till. Men det är, som sagt, långtifrån tillräcklig enighet för att kunna gå den väg vi ville.

Jag vill ha mandat att fatta det beslutet.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Jag tar till orda först själv.

Jag delar statsministerns bild av att det här är såklart inte vad vi hade önskat oss, men det är den väg vi har att gå framåt och som vi uppfattar står till buds. Då är det här vad vi behöver göra.

Anf. 7 MATILDA ERNKRANS (S):

Det är klart att statsministern ska få mandat att gå vidare. Ukraina behöver pengarna, helt enkelt.

Jag har ändå en fråga. Kan statsministern säga någonting om vilka fler länder som har rört sig från att använda de frysta ryska tillgångarna? Tidigare har vi fått information om att EU-upplåning skulle kräva enighet i beslut, och tidigare har ju Ungern, Slovakien och Tjeckien varit negativa. Betyder det här att det finns en enighet?

Kommissionen gjorde ändå ett rätt stort jobb för att svara på många frågor, inte minst att legalt klargöra det som fanns att säga om frysta ryska tillgångar. Det var något som statsministern själv tryckte på under vårt samråd. Även om timmen är sen, finns det något att säga om vad det egentligen är som gör att fler länder rör sig från att tycka att det här är en rimlig sak att använda sig av i stället för tvärtom?

Anf. 8 ANNA LASSES (C):

Självklart finns mandat från Centerpartiet att gå vidare. Det är inget snack om det.

Jag hade samma frågor som Matilda, men jag vill även fråga om det lån som ska tas upp. Är lånet tillräckligt stort? Hur långsiktigt är det? Kommer man att kunna använda de frusna tillgångarna som något slags säkerhet, eller tar man det här på något annat sätt?

Anf. 9 Statsminister ULF KRISTERSSON (M):

Tack för det – utomordentligt välberättigade frågor!

Om vi börjar med den första är det lite varierande grad, så att säga, men i princip kan man säga att den enkla tumregeln är ju längre ifrån Ryssland man är. >>> ***Sekretess enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<***

Så av alla som sa någonting tydligt var det ungefär halva gänget som var tydligt negativa och som dessutom, kan man säga, vilket avgjorde saken, vägrade att göra det som ju vi och flera andra med oss uttryckligen lovade att göra, det vill säga ge individuella garantier gentemot Belgien. Med mindre än de garantierna hade Belgien aldrig gjort det ändå.

Jag ska säga att Belgiens premiärminister var mycket entydig. Han var emot detta men gjorde ändå en rejäl ansträngning tillsammans med

2025/26:19
19 december

kommissionen för att ta fram ett paket som han hade accepterat, om alla andra, eller nästan alla andra, hade accepterat det. Det lät inte exakt likadant i alla länder, men så var det ungefär.

Det var den ena frågan. Jag borde ha sagt från början att den enhällighet som krävs för gemensam upplåning bara kan uppnås eftersom Ungern, Slovakien och Tjeckien uttryckligen avstår från att släppa fram enhälligheten och friskrivs från alla kostnader som har med detta att göra. De är extremt oblyga i sitt totala motstånd mot allt detta men vill av någon anledning inte använda sitt veto mot det som 24 andra länder vill göra. Men utan detta hade det alltså inte gått.

Ifråga om förberedelser ska man väl säga att det var för sent påkommet. Redan efter det informella mötet i Köpenhamn och det formella i Bryssel var det ju uppenbart att det fanns många tekniska frågor, så jag tycker att de kom igång alltför sent. Man har alldeles uppenbart jobbat väldigt hårt de senaste veckorna, och alla de svar som nu fanns hade utan tvekan räckt för vår del, även om man ställer kritiska frågor.

I grund och botten tror jag därför att det saknades vilja för detta. Det är ingen tvekan om det. Och det är klart, gör man riskbedömningen att alla risker kommer att materialisera sig samtidigt och man ska ha hängslen och livrem på precis allting och får detta att låta som vilken affärstransaktion som helst nästan, vilket det ju inte är, då är man aldrig nöjd med svaren, skulle jag säga.

Skuggan ska dock inte falla på Belgien i första hand, måste jag säga, för om de hade alla de svar som kommissionen ställde upp som krav för att gå den vägen, då hade de hedrat det. Det är jag rätt övertygad om.

Är det ett tillräckligt stort lån? Ja, det är det. Det är tillräckligt stort. Det är alltså 90 miljarder euro för 2026 och 2027. Det är en mycket lägre summa än den samlade summan av frozen assets, som ni vet, men det var precis den som var tänkt också att vara i två trancher för utbetalningar.

Angående den sista frågan är det alltså ingen formell säkerhet, men med det här tillägget som vi och Tyskland fick in på slutet finns det ändå en uttrycklig koppling att vi frisläpper inga frysta tillgångar förrän... jag kan läsa upp den formuleringen: The loan would be repaid by Ukraine only once reparations are received. Until then these assets will remain immobilized and the Union reserves its right to make use of them to repay the loan in full accordance with EU and international law.

Så det är en liten... inte obetydlig, men det är ju inte alls samma sak som att använda de frysta tillgångarna och ställa dem till förfogande för Ukraina.

Så är läget. Några fler frågor?

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Jag har en fråga. Det här att det nu ändå är så många länder, ungefär halva gänget, finns det några tecken på externa påverkansfaktorer i detta eller är det ett inneboende motstånd som borde ha kunnat uttryckas tidigare? Är det påtryckningar som har gjort att vi har hamnat i detta?

Anf. 11 ANNA LASSES (C):

En sak som vi har diskuterat väldigt mycket är ju att de här pengarna ska kunna användas på det sätt som Ukraina finner lämpligast. Hur ser den diskussionen ut?

Anf. 12 Statsminister ULF KRISTERSSON (M):

2025/26:19
19 december

Den är i princip oförändrad. Den sista formuleringen är European and Ukrainian defence industries och sådana saker, så det är i princip detsamma som tidigare. Det finns också en tydlig referens till de optioner som presenterades av kommissionen. Så pengarna ska användas för att stärka Ukraina både i försvarsbemärkelse och att kunna få landet att fungera. Det råder det ingen tvekan om.

>>> ***Sekretess enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen***
<<<

I den här kretsen kan jag säga att det är rätt allvarligt. Det är bra att Ukraina nu får de pengar som behövs ändå, men det finns utan tvekan sprickor i muren.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Det låter onekligen väldigt allvarligt, men vi får skäl att återkomma till frågan vid återrapporten sedan. Jag tror att alla kan behöva sova på saken.

Jag har ingen mer på talarlistan. Sammantaget förefaller det vara en enig EU-nämnd som backar ett sådant mandat som statsministern begär. Med detta konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Jag ser inga övriga frågor. Vi tackar statsministern och medarbetare för detta och önskar lycka till med resten.

I övrigt får jag önska nämndens ledamöter en god natt. Jag förklarar sammanträdet avslutat.

Innehållsförteckning

§ 1 Fråga om medgivande till deltagande på distans.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
§ 2 Europeiska rådet.....	2
Anf. 2 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 3 Statsminister ULF KRISTERSSON (M)	2
Anf. 4 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 5 Statsminister ULF KRISTERSSON (M)	2
Anf. 6 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 7 MATILDA ERNKRANS (S)	3
Anf. 8 ANNA LASSES (C).....	3
Anf. 9 Statsminister ULF KRISTERSSON (M)	3
Anf. 10 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 11 ANNA LASSES (C).....	5
Anf. 12 Statsminister ULF KRISTERSSON (M)	5
Anf. 13 ORDFÖRANDEN.....	5